

Diarienummer: SUN-2025/220

Handläggare: Alexander Jonsson, strateg trafikinfrastruktur

Region Uppsalas diarienummer/referens: TSN2025-00050

YTTRANDE

Remiss: Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2026-2037

Bakgrund

Region Uppsala har tagit fram ett förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län för planperioden 2026-2037. Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden beslutade den 18 juni 2025 att sända förslaget på remiss och Knivsta kommun har inbjudits att komma med synpunkter på förslaget.

Generella synpunkter

För Knivsta kommun är möjligheten till studie- och arbetspendling utom och inom kommungränsen viktig. Att det är enkelt att röra sig över både kommun- och länsgränser är viktig för att våra kommuninvånares vardag ska fungera. Över 70% av alla förvärvsarbetande pendlar ut från kommunen och en stor andel pendlar dessutom ut från länet. Det ställer höga krav på en fungerande infrastruktur för samtliga trafikslag. Parallellt med det projekt som pågår kring utbyggnaden av Ostkustbanan för sträckan mellan Uppsala C och länsgränsen mot Stockholm behöver därför hela-resan-perspektivet lyftas där en kapacitetsstark kollektivtrafik som utgår från Knivsta station, och i framtiden även Alsike station, kopplas samman med en utvecklad och attraktiv kollektivtrafik på landsbygden. De bytespunkter som finns mellan olika trafikslag behöver utformas så det är intuitivt och enkelt för trafikanter.

Vidare vill Knivsta kommun lyfta vikten av att vidare utredningar och åtgärder kopplat till åtgärdsvalsstudien ÅVS Trafikplats och vägar i Uppsala och Knivsta kommun kopplat till stadsutveckling ges utrymme inom åtgärdsplanen för länsplan.

Mål

Planens mål och inriktningar går i linje med Knivsta kommuns vision om att vara en välmående, trygg och grön kommun i tillväxtstråket Stockholm – Uppsala. Knivsta har ett behov av att framkomlighet, trygghet och robusthet är god för samtliga trafikslag vilket går i linje med länsplanens mål om ett transporteffektivt samhälle.

Att säkerställa ett tillgängligt och inkluderande transportsystem är viktigt för den regionala utvecklingen.

Budget

En återkommande förutsättning för länsplanen är att ett fåtal objekt omfattar en betydande majoritet av länsplanens ekonomiska ramar. Av länsplanens totala ekonomisk ram om 2 727 mkr så upptar de namngivna åtgärderna cirka två tredjedelar. De namngivna objekten har dessutom fått betydligt högre kalkyler jämfört med tidigare länsplaner.

Det önskas en tydligare transparens där det framgår i länsplanen hur stor del av den ekonomiska ramen som har arbetats upp inom tidigare länsplaner. För namngivna objekt som sträcker sig över flera länsplaner finns det ett behov av att redogöra för vilka medel som redan upparbetats inom projekten. Detta för att skapa en tydligare bild för alla aktörer vilka omkostnader som olika objekt inneburit.

Att förslaget omfattar en utökad ekonomisk ram som riktas till hållbar samhällsutveckling kring åtgärder för utbyggnaden till fyra spår och dess tillhörande bostadsbyggande ses som positivt och nödvändigt. I samband med att järnvägsplanerna för båda delsträckorna pågår får kommunerna, Region Uppsala och Trafikverket en allt klarare bild över vilka åtgärder som behöver ske utöver det som innefattas av projektet Fyra spår Uppsalas ekonomiska ramar. För Knivsta kommuns del arbetas nu ett medfinansieringsavtal fram tillsammans med Trafikverket och Region Uppsala.

När Region Uppsala tog fram konceptet med 40/60-finansiering var tanken att utbyggnaden av det regionala cykelnätet skulle finansieras 100% av länsplanen, men som ett incitament att bygga ut cykelnät med mer lokal funktion finansiera 40% via länsplan om kommunerna stod för 60%. En gång- och cykelväg längs med väg 255 har Region Uppsala pekat ut att ha en lokal funktion.

En regional funktion, samt i förlängningen även mellanregional, skulle en gång- och cykelväg i gen sträckning Bergsbrunna – Alsike – Knivsta ha. Här önskar Knivsta kommun lyfta aspekten om det regionala intresset för att få till dels det regionala men också mellanregionala cykelvägnätet. Då det i dagsläget saknas statligt vägnät i gen sträckning mellan orterna och att objektet bör anses vara relevant för statlig medfinansiering finns det därför skäl till att undersöka huruvida objektet ska beviljas statlig medfinansiering om 75%. Hade det funnits statligt vägnät i gen sträckning skulle objektet ha uppfyllt samtliga krav för att finansieras till fullo av länsplanen.

Bristbeskrivningar

Att ta hand om den infrastruktur som vi redan har i länet är minst lika viktigt som att bygga om och bygga nytt. Utifrån bristbeskrivningar som finns bifogade till länsplanen vill vi lyfta vikten av att fortsatt arbeta med åtgärds paket som togs fram inom åtgärdsvalsstudien ÅVS trafikplats och vägar i Uppsala och Knivsta kommun kopplat till stadsutveckling. Bland dessa åtgärder lyfts bland annat behovet av att säkerställa funktionen av väg 255 för samtliga trafikslag. Det lyfts i bristbeskrivningen att väg 255 brister gällande BK4, restid och cykelbarhet. Ett helhetsgrepp behöver tas för att säkerställa samtliga funktioner och hur olika åtgärdsförslag påverkar varandra. Om väg 255 ska åtgärdas för att uppnå BK4, samt att restiden ska effektiviseras behöver detta ställas mot frågor angående trafiksäkerhet, kollektivtrafik och cykelbarhet.

I den regionala bristbeskrivningen för Uppsala län lyfter Trafikverket flertalet betydande brister för väg 77. Vägen är klassad som regionalt viktig och fyller inte bara en roll för persontransporter för boende i östra delarna av Knivsta kommun utan är därtill utpekad som rekommenderad vägsträcka för tyngre transporter och farligt gods. Den trafikslagsövergripande åtgärdsvalsstudie för väg 77 som funnits i tidigare länsplans åtgärdsplaner bör fortsatt planeras för uppstart 2027.

I bristbeskrivningen är det en total avsaknad av framtida brister på E4. I tidigare nämnd åtgärdsvalsstudie lyfts ökade trafikflöden på E4 som innebär påverkan på framkomligheten. Även om åtgärderna inte hamnar inom länsplanen utan nationell plan så är det ändå en angelägenhet för flertalet av länets kommuner och bör omnämnas i bristbeskrivningarna.

Brister/åtgärder Knivsta kommun

Nedan redogörs för Knivsta kommuns brister/åtgärder inom ramarna för nationell plan och länsplan.

- *Trimningsåtgärder och trafiksäkerhetsåtgärder på det statliga vägnätet.*
 - *Utifrån identifierade brister och förutsättningar på väg 255 förbättra framkomlighet för samtliga trafikslag och öka möjligheten till kombinationsresor.*
 - *Förbättra möjligheten till kombinationsresor längs väg 77*
- *Trafikplats Mora stenar*
 - *Koppling mellan trafikplats Mora stenar och väg 1060 alternativt 1052*
- *Fyra spår*
 - *Planskild korsning Knivsta*
 - *Knivsta station*
- *Gång- och cykelväg Alsike – Bergsbrunna*
- *Gång- och cykelväg Vassunda – Flottsund*
- *Gång- och cykelväg Knivsta – Björksta*

Mikael Rye-Danjensen
Samhällsutvecklingsnämndens ordförande